Poštnina plačana v gotovini

SMRT FAŠIZMU — SVOBODO NARODU!

Cena Din 3

Polet

IZDAJA ZVEZA FIZKULTURNIH DRUŠTEV SLOVENIJE

Izhaja vsak petek

UREDNIŠTVO IN UPRAVA TABOR - TELOVADNI DOM

Telefon 33-85 — Čekovni račun uprave 16.416

Oglasi po ceniku — Mesečna naročnina Din 12·—

Rokopisi se ne vračajo

TEDNIK ZA TELESNO VZGOJO

Leto II | 18. januarja 1946 | Št. 3

AKADEMIJA UDARNIKA

V petek zvečer, 11. t. m., je pokazal ljubljanski »Udarnik« uspeh svojega dela po osvoboditvi na telovadni akademiji v opernem gledališču. Od akademije na Taboru ob lanskem zveznem zletu, ki je tako uspela, da je presegla največja pričakovanja, je bila to druga prireditev te vrste v Ljubljani.

Počasi se torej le kopljemo iz težav, čeprav uporabljajo še mnoga zimska in letna vadišča za druge namene, ne pa za telesno vzgojo (časih brez prave potrebe), čeprav nedostaja orodja, pa ni goriva za kurjenje telovadnic in ne dovolj vaditeljev in vaditeljic.

Pomen Udarnikove akademije sega čez domačo seč, saj je nastop pokazal, da je delo tovarišev in tovarišic pri Udarniku visoke kakovosti in bo zato po osnovi in izvedbi za vzor in pobudo vsej Sloveniji.

Udarnikovi so nastopili z istim sporedom že sredi decembra l. l. na dveh akademijah v Trstu, kakor smo poročali v prvi letošnji številki. Dasi je bila taka prireditev za večino Tržačanov popolnoma nova, so dosegli popolen uspeh. Toliko večja je bila zato želja, da po dolgih, mračnih letih tudi doma vidimo spet umetniško telovadbo. Kako živa je bila ta želja se je pokazalo v tem, da je bilo gledališče popolnoma razprodano. Želeli bi, da se ponovi akademija vsaj še v Mariboru, Celju, na Jesenicah ali v Kranju in v Trbovljah, da bi tako kar moč mnogo naših mladih, še nešolanih in neizkušenih telovadcev in telovadk videlo lepo, vrhunsko znanje, ki je pa vendar vsakemu pridnemu in pridni dosegljivo. Navzlic vsem težavam pri prevozu in oskrbi tako velike telovadne družine je treba to storiti, ker bo tak živ vzgled zalegel za širjenje prave telesne vzgoje med mladino več ko vse drugo.

Prav posebno nas je veselilo, da so prišli gledat ta nastop vladni predsednik tov. Kidrič, tovariši ministri in zastopniki vseh množičnih organizacij Osvobodilne fronte, da so videli način in uspeh enega dela našega vzgojnega prizadevanja.

Pri opisu nastopa, sem vrinil tam kjer se mi je zdelo potrebno tudi kako kritično pripombo, ki naj pripomore, da se prihodnjič nedostatek popravi, vaja izgladi do popolnosti.

Akademija se je začela z znano Murnikovo telovadno skladbo »Naprej«, ki jo je delalo 16 članov, mladi in najmlajši poleg zrelih, vendar čilih in gibčnih mož. Na moč prepričljivo se nam je tu pokazala stara resnica, da te ohrani redna, nepretirana telovadba do starosti v mladeniški čilosti. Naj kar precej povem, da je bila izvedba te točke sicer dobra, vendar izmed vseh prostih sestav, najšibkejša. Očitno je nekoliko oviral premajhen oder, ki ni dopuščal, da bi bila stopala šestnajstorica z dolgim, moško ponosnim korakom, kakršnega terja duh te telovadne in glasbene skladbe. Izrazite moške, bojne gibe v prvem delu so delali tovariši s premajhno močjo, premalo odrezano, s čimer so prešibko izrazili odločnost, ki veje iz napeva. Pri ponovitvi tega dela so to pomanjkljivost popravili. Pri drugem delu (»Mila mati . . .«) so pa bili preveč moško trdi. Materina skrb in žalost sta tu izraženi s spojenimi gibi, ki jih je treba res spojiti in ne zasekano poudariti (n. pr. objem), ker postanejo s tem pretrdi, nič materinsko nežni. Želeli bi si bili tudi na las natančnega ravnanja in kritja, s čimer bi se bila popolno izrazila sloga borcev. Naj tu vpletem še to-le, kar velja vedno za vse vrhunske vaje, zlasti pa za umetniške proste vaje: pri izbiri telovadcev je treba kolikor mogoče paziti ne le na izurjenost vobče, se pravi na to, da nekdo gibe pravilno dela z ozirom na prostor, ampak tudi na to, da se telovadci ujemajo v r i t m i č n e m č u t u, da so, bi rekel, ritmično enako »uglašeni«. Popolnost se kvari, če nekdo tudi le za spoznanje začne gib popreje kot drugi ali če ga le za spoznanje kasneje konča, ali ga v posameznih njegovih delih hitreje ali počasneje dela. Ta ritmični čut je seve vsakemu osebku svojevrsten, od narave dan; ni ga mogoče bistveno spremeniti, popolnoma prešolati. Zato ni druge pomoči, ko sestaviti skupino iz ljudi, ki so, kot sem dejal, ritmično kar moč enako »uglašeni«.

Za »Naprejem« je pokazalo 12 članic Murnikove proste vaje za vseslovenski sokolski zlet l. 1914, ki ga zaradi vojne ni bilo. Delale so popolno in zelo skladno. Vaje že kažejo vse značilnosti Murnikovih skladb: izrazito ritmičnost, gladko spojenost gibov, zelo malo drž, neprestano zaposlenost rok kot tistega dela telesa, ki v gibu z njim lahko največ in najpopolnejše izraziš, včasih presenetljivo hitrost gibov in izvirno domiselnost zanje.

Na konju na šir z ročaji je nastopilo 5 domačih članov in en član jeseniškega društva »Jože Gregorčič«. Tovariši so delali z redkimi, za celoto nepomembnimi izjemami, gladko. Sestave same so bile zavoljo štiriletnega mirovanja, ki je komaj dobro minilo, primerno enostavno, le tovariš Vadnov je naredil nekaj zelo lepih prehodov čez hrbet.

Za tem je pokazalo 11 tovarišic (med njimi so bile menda 3 od društva »Krim«) zelo lepe in res ženski primerne vaje na dvovišinski bradlji. To orodje omogoča tako pisane sestave, da bi ga morali v ženski telesni vzgoji več rabiti. Tovarišice so nas s svojo izurjenostjo in z gladko izvedbo resnično presenetile, le seskok bi bil pri tej ali oni lahko bolj trden. Posebno očitno in lepo je bilo to, da je bila ritmičnost smiselno poudarjena. Tako delane vaje šele dobe všečen, prikupen videz. Potrebno bi bilo, da bi pri vajah na orodju povsod in že pri začetnikih pazili nato bistveno, obenem lepotno in tehnično plat. Škoda, da tu ne moremo opisati nekaj teh vaj; bilo bi prav, da jih telovadke same spišejo in objavijo.

Vaje na dveh gredeh je delalo 10 naraščajnic zadovoljivo skladno; za popolnost je pa nedostajalo skladnosti v ritmu, ki bi bila šele naredila iz obeh petoric vlito celino. Sestava ima pa to napako, da se dela večinoma zraven gredi, ne pa na njima.

Najbolj všeč mi je bilo 12 naraščajnikov z Gregorkovo skladbo na partizanske napeve. Živahne vaje z dobro ritmiko in dobrimi domisleki za mladince, ki so komaj nekaj mesecev v telovadnici, niso bile lahke, vendar so jih delali tako dovršeno, da jih bolj skoraj ne bi bili mogli. To je imeniten uspeh za vaditelja in za učence. Najbolj me je presenetilo pravilno občuteno ritmično poudarjenje, ki si ga, če nisi izmed redkih nadarjencev, pridobiš le z dolgo vadbo. Tu pa že po 2—3 mesecih tolikšna popolnost!

Po odmoru je nastopilo 8 članov na drogu, med njimi 2 z Jesenic. Tudi tu se je sestavam in izvedbi poznalo, da smo mogli šele pred nekaj meseci spet začeti s telovadbo. Sicer ni bilo posebnih napak, toda sestave so bile primeroma enolične, izvedba ne vselej dovolj dovršena. Skratka, opaziti je bilo, da tovariši še niso dovolj časa v vadbi. Vendar nas to, kar so že sedaj pokazali, prepričuje, da bodo do jesenskih tekem za državno prvenstvo pri polni zmogljivosti.

Za tem so prišle na vrsto same Murnikove skladbe: Soči (9 članic), Poloneza (člani), Poloneza (s kiji, članice), Turška koračnica (člani), Po jezeru in Valček (članice), Scherzo (člani) in U boj (člani). »Soči« je nova skladba po pesmi Simona Gregorčiča in po napevu Jakoba Aljaža, zložena nalašč za akademijo v Trstu. »Poloneza« s kiji je bila zložena za našo vrhunsko tekmovalno vrsto v mednarodni tekmi v Pragi 1938, a je pri nas še nismo videli. Druge skladbe so že znane. O Murnikovih vajah tu ne moremo govoriti; za to bi bile potrebne cele razprave; pribijemo le, da so izrazito umetniške in s tem kulturne tvorbe, posebna, čisto naša zvrst vrhunske telovadbe. Veseli smo bili, da smo videli poleg starih »Murnikovcev« delati tudi že mlade tovariše in tovarišice. To nas utrjuje v upanju, da bo prešlo Murnikovo delo na novi rod in se razvijalo dalje, v globino in širjavo, da ne bo ostalo med majhno skupino.

Izvedba vseh točk je bila tako po pravilnosti gibov, kot po ritmu vzorna, dasi bi si bili želeli za popolno dovršenost ponekod še večje opiljenosti. Tako n. pr. člani pri Polonezi za kak trenutek niso bili docela poravnani, ne moško vzravnani, kadar je to terjalo izraznost gibov (tudi z načinom, kako izstopiš, izražaš). Pri Polonezi članic bi bil pazljiv gledalec videl, da kiji tu in tam niso čisto brez težave krožili (zlasti v nasprotnih srednjih bočnih krogih). Pri Scherzu je bilo časih kritje slabo.

Za sklep smo videli še umetniško razvrščeno skupino vseh telovadcev in telovadk, ki so ta večer sodelovali.

H koncu še nekaj, kar smo ta večer sem pa tja pogrešali; pripomba velja najbolj za ženske: d r ž i s e p o k o n c i. K pojmu telovadca spada prav gotovo n e p r i s i l j e n o v z r a v n a n a drža trupa, v z d i g n j e n a glava, k pojmu vrhunskega znalca pa dvakrat. Po drži spoznaš ali imaš pred sabo res kultiviranega telovadca ali samo telovadnega obrtnika. Toliko bolj je treba na te reči paziti pri vajah, zlasti še pri takih kot so Murnikove. Dekleta imajo prepogostoma to razvado, da pri vzročenju glavo p r e d k l o n i j o, namesto da bi jo za spoznanje z a k l o n i l e, kar bi dalo vsemu telesu všečno črto. So to tiste »malenkosti«, ki žalijo lepotni čut. Pripraviti učenca do tega, da se vselej in povsod drži vzravnano, je prva vaditeljeva dolžnost.

Celotni utis petkove akademije je ta, da je bila najboljša prireditev te vrste, kar smo jih v Ljubljani doslej sploh videli.

Nazadnje naj izrečemo še željo, da bi se vse sestave, ki še niso objavljene, spisale in tako ohranile kasnejšim rodovom.

T. S.

★ ★ ★

Odstranimo pomanjkljivosti

Nedavno je bil občni zbor TD Železničar. Spoznali smo velike pomanjkljivosti v bivši društveni upravi, obenem pa pravilno in revolucionarno stališče mladine v telesni vzgoji. Občni zbor TD Železničar, naj nam bo primer, kako se obračuna z vsem, kar bi zaviralo razvoj telesne vzgoje med mladino.

V današnjem razdobju izgradnje naše domovine, se nahaja organizacija ZMS pred velikimi nalogami. Po važnosti ne zaostajajo za nalogami, ki jih je imela Ljudska fronta v vojnem času, ko je dala vse svoje sile zato, da bi mobilizirala našo mladino v borbi proti okupatorju in domačim izdajalcem.

Tedaj je imel vsak mladinec jasen pregled, živel je z vsakim geslom naše borbe in vedel, da so vsi napori samo stremljenje k skupnemu cilju in to je: k srečnejšemu in boljšemu življenju. Zavest, biti svoboden in zavest lepšega življenja v miru, je dajala neverjetno moč našim organizacijam, ki so postavile v tesni zvezi z že zgoraj navedenim, tudi razvoj telesne vzgoje med mladino. Vsa mladina, združena v ZMS ali v USAOJ-u je na vseh svojih kongresih, ki so bili v vseh glavnih mestih naših federalnih edinic, poudarila geslo: Vsak mladinec ali mladinka naj bo pripadnik telesne vzgoje, v zavesti, da po ogromnih borbah nastopa čas za politične, gospodarske in telesno vzgojne naloge.

Zaradi obsežnega udejstvovanja mladine pri reševanju političnih in gospodarskih nalog, se ni mogla telesna vzgoja mladine razvijati v onem obsegu, kakor je bilo to predvideno na naših kongresih.

Medtem ko se ni mogla naša mladina množično udejstvovati v telesni vzgoji, čeprav je vedela kakšne važnosti je telesna vzgoja, so razni poedinci z nazadnjaškimi nazori uspeli, da so se vrinili v uprave naših telesno vzgojnih društev in s tem onemogočili poštenim funkcionarjem, postaviti telesno vzgojo na ono linijo, kakršno zahteva naša mladina.

Sedem mesecev, odkar smo osvobojeni, pa vse do danes je mnogo napravljenega, vendar pa ne toliko, kolikor bi bilo treba. Eden izmed velikih razlogov se je mogel jasno opaziti na občnem zboru TD Železničarja.

Naj navedem samo nekoliko primerov, ki jasno označujejo - k sreči - le mišljenje poedinih bivših funkcionarjev o naši novi telesni vzgoji.

I. »Telesno vzgojno delo se ni moglo normalno razvijati, ker je imela mladina, včlanjena v ZMS, neko svoje telesno vzgojno življenje in se ni odzvala našim pozivom.«

II. »Smo v težkem gmotnem položaju in ne moremo privoščiti mladini vsega, kar je za telesno vzgojo potrebno.«

III. Prirejali smo plesne vaje, da bi zboljšali gmotni položaj, vendar nismo mogli nabaviti potrebnega orodja, ker ga ni.«

Na vsa ta vprašanja bi mi odgovorili popolnoma enostavno: Mladina Jugoslavije je odhajala v boj brez puške, brez najpotrebnejših sredstev. Mladina se je v boju utrdila, ojeklenela, naučila živeti v pomanjkanju z jasnim pogledom na svoj cilj. Mladina je pokazala vsemu svetu, da zna s svojo resnostjo ustvarjati čudeže, s tem, da je imela vedno nesebično pred očmi interese najširših ljudskih množic. To je današnja mladina — mladina novega kova.

Ne pozabimo, da ima mladina odločujočo besedo pri izgradnji naše ljudske telesne vzgoje in računajmo s tem dejstvom.

Če dandanes kdo misli, da se more kakšno delo razvijati brez sodelovanja z našimi množičnimi organizacijami, ne zasluži samo, da ga vržemo iz dvorane, temveč, da ga tudi obtožimo kot saboterja naše telesne vzgoje.

Odprimo okna v naših telesno vzgojnih domovih, da jih prezračimo. Uvedimo v uprave naših telesno vzgojnih društev nove moči; pokličimo one, ki so dorasli časom v katerih živimo. Dajmo razmaha, vzpodbude, možnosti in poleta onim, ki prihajajo in katerim pripada bodočnost. Ne bodimo dlakocepci, konservativci in filistri, temveč ljudje, ki vedo, kaj je prava telesna vzgoja in ki poznajo koristi, ki jih imajo od telesne vzgoje najširše ljudske množice.

Veljko Petković

Zima na Voglu v bohinjskih gorah

»Zdrav duh v zdravem telesu«

Prava podoba nekdanje športne dejavnosti KID na Jesenicah

Pod tem debelo tiskanim naslovom je začel »Tovarniški vestnik« — predvojno glasilo Kranjske industrijske družbe — svojo številko z dne 15. sept. 1940. Vsa

1. Hitlerjevski agent Westen

ta številka »Vestnika« je posvečena skoro izključno poročilu in reklami za telovadni športni del festivala KID v septembru 1940.

Da se razumemo. Čeprav so pod gornjim naslovom bile priobčene tudi slike, ki jih vidimo v našem članku, vendar ne smemo misliti, da so bile te mogočne postave objavljene v nekdanjem »Vestniku« kot poosebljenje »zdravega duha v zdravem telesu«.

2. Izdajalec Praprotnik

Pojasnila, ki jih moremo čitati pod vsako od teh slik v »Tovarniškem vestniku« nam povedo, da to niso kaki tekmovalci, ampak »predsednik KID g. Avgust Westen — iniciator zdravega gospodarstva širokih zasnov, sodobnih načel« (sl. 1).

»Podpredsednik KID g. Avgust Praprotnik — gospodarska osebnost velikega formata« (sl. 2).

»G. dr. ing. Klinar, tudi na vodstvenem mestu KID« (sl. 3).

»General Glišič (zastopnik kraljeve vojske in mornarice) ter

3. Priganjač dr. ing. Klinar

športni »diktator« Činkovic ...« (sl. 4).

Gospodje tako velikih »formatov« pa so bili tudi — kot piše »Tovarniški vestnik« — tudi iniciatorji in pokrovitelji septembrskega festivala.

Po pisanju fabriškega lista je bila glavna misel gospodov, ki je sprožila festival »ne povzročati v resnih časih, v katerih živimo, mržnjo in nasprotstvo med posameznimi oddelki...«, »ampak zagotoviti v slogi in skupnem delu razvoj in napredek na telesno vzgojnem torišču. Osebna pobuda fabriških gospodov je torej bil ta »simbolični skupni nastop« pripadnikov vseh društev na Jesenicah brez razlike.

Po vsem tem, kar vemo, da se je zgodilo in razkrilo od dne, ko je izšel ta »Tovarniški vestnik« pa do dandanes, nam ni treba dosti fantazije pa že otipljivo vidimo misli gg. Westna, Praprotnika, Klinarja, ki na pričujočih slikah gledajo »Športni del« festivala KID. Oni vidijo pred seboj »resne čase«: vedo, da bodo skoro prišli — kljub govorenju o močni veliki Jugoslaviji — nemški Hitlerjevi vojaki in morda vidijo že izseljence, pa tudi talce. Gotovo se sami pri sebi smejejo uspeli potegavščini nad delovnim ljudstvom: oni — nacistični agentje — morajo mirno nastopati kot najvišji »tvorci duhovne in telesne kulture delovnega ljudstva«, ki »čuvajo enotnost Jugoslavije« medtem ko že dozoreva njihov posel, posel podružnice nemškega imperializma.

Toda pisanje te številke »Tovarniškega vestnika« izraža od prve do zadnje strani krčevito borbo z nekimi neznanci, ki še vedno »nočejo sloge med ljudmi«. Ti neznani pokvarjeni »levičarski« elementi so — kot piše »Tovarniški vestnik« — trosili lepake, v katerih »napadajo nepozabno lepo prireditev in zahtevajo odpoved festivala — ... in pišejo: dol fašizem, gor razredna zavednost, sem svobodo tiska, tja nazadnjaštvo...«

»Tovarniški vestnik« pravi, da je bil nazadnje neki dopisnik iz Jesenic tako drzen, da je imenoval jeseniško prireditev »komedijo«.

Ti udarci po komediji jeseniških fabrikantov so pokazali, da je borbena avantgarda jeseniškega delov. ljudstva natanko vedela, kakšni nameni so spremljali »zaščitnike« te prireditve. Ta udarec je pa istočasno klica prav take borbe proti fašizmu in nacizmu kot jo je začelo naše ljudstvo šest mesecev za tem — po zlomu Jugoslavije.

Dva »diktatorja«

Del zmagovitega zaključka osvobodilne borbe je bila ostra in pravična sodba, izrečena proti nekaterim izdajalcem, ki so na slikah, po končani vojni, proti drugim pa že med borbo.

Naša objava pa naj dokumentarično osvetli s svoje strani prodiranje nemškega nacizma po »telesno vzgojno športni« liniji; ta objava bodi klic k neprestani budnosti v naših vrstah.

★ ★ ★

Konferenca za izvedbo balkanske Spartakijade

V prostorih Lovske zveze v Sofiji je bila svečano otvorjena konferenca delegatov za organizacijo balkanskih športnih iger. — Konferenci so prisostvovali delegati Jugoslavije, Romunije in Bolgarije, pri kraju konference pa so prispeli tudi delegati Albanije.

Konferenco je otvoril tajnik Centralne športno fizkulturne zveze Vožalov. Za njim je govoril dr. Rošo Angelov, minister za narodno zdravje, ki je v svojem govoru izrazil veliko veselje nad tem, da lahko pozdravi predstavnike sosednjih držav in izrazil željo, da bi ta konferenca doprinesla k zbližanju balkanskih narodov. Za tem je govoril minister Dimo Kozarov, ki je izrazil prepričanje, da bo konferenca pospešila izgradnjo bratstva balkanskih narodov. Romunski opolnomočeni minister Barceanu je pozdravil prisotne v imenu romunske vlade in poudaril, da bo zbližanje fizkulturnikov doprineslo še tesnejšemu zbližanju balkanskih narodov. Zaželel je, da bi postala telesna vzgoja dostopna najširšim ljudskim množicam, kakor je to v Sovjetski zvezi in zaključil svoj govor s pozivom, naj bi fizkulturnike pri delu vodilo geslo »v slogi je moč.« Zatem sta govorila jugoslovanska delegata dr. Ivan Kreft in kapetan Luce Žitnik. Nato je Orban v imenu romunskih fizkulturnikov izrazil upanje, da bodo smeli kmalu tudi grški fizkulturniki možnost pridružiti se fizkulturnikom ostalih balkanskih narodov.

Naposled se je predsednik konference, Vožalov, zahvalil ministrom in predstavnikom poedinih držav za pozdrave in jih uveril, da mladi fizkulturniki balkanskih držav z veliko ljubeznijo in navdušenjem stremijo in bodo vedno stremeli k velikemu delu zbližanja balkanskih narodov.

S konference so bile poslane pozdravne brzojavke Svetovni zvezi demokratične mladine, bolgarski vladi, vladam balkanskih držav, katerih predstavniki prisostvujejo konferenci ter predstavniku Vsezveznega komiteta za fizkulturo in šport v Sovjetski zvezi.

Delovni del konference se je začel s poročilom jugoslovanskega delegata Miroslava Kreačića s temo »Predlogi balkanskega protifašističnega kongresa v zvezi z balkanskimi športnimi igrami«. Konferenca se je zaključila zvečer.

Pozdrav maršalu Titu

S konference je bila poslana maršalu Titu pozdravna brzojavka te-le vsebine:

Predstavniki telesno vzgojnega gibanja Bolgarije, Jugoslavije, Romunije in Albanije, zbrani na prvi konferenci za organizacijo balkanskih iger, Vam pošiljajo svoje prisrčne pozdrave in Vam izražajo svojo željo, da delajo z vsemi silami, da bi s telesno vzgojo pripomogli k zbližanju in bratskemu razumevanju balkanskih narodov. Prepričani smo, da bo doprinos športnikov pravilno ocenjen in podprt od vlad vseh balkanskih narodov. — Za Jugoslavijo: M. Kreačić, za Bolgarijo: M. Vožalov, za Romunijo: J. Orban, za Albanijo: G. Hatib.

*

DOLOČITEV RAZREDOV PO TELESNI TEŽI

Kadar čitamo v časopisih poročila o boksu ali rokoborbi, opazimo, da so borci razdeljeni v posebne razrede. Meje teh razredov so določene po teži telesa. Pri boksu je 8 razredov, pri rokoborbi pa samo 7. Po pravilih se smeta na tekmovanju sprijeti samo atleta, ki spadata v isti razred. Ta razdelitev je čisto pravična, ker omogoča, tudi slabše razščenim, vendar borbenim atletom uspeh. V nasprotnem primeru bi odločevala samo naravna moč posameznika.

Meja teh razredov (kategorij) pri teh panogah je ta-le:

Boks

1. **Petelinji razred, teža do 50.802 kg**
2. **bantam razred, teža do 53,525 kg**
3. **peresni razred, teža do 57,152 kg**
4. **lahki razred, teža do 61,235 kg**
5. **velter razred, teža do 66,678 kg**
6. **srednji razred, teža do 72,574 kg**
7. **pol težki razred, teža do 79,378 kg**
8. **težki razred, teža nad 79,378 kg**

Rokoborba

1. **Petelinji razred, teža do 53 kg**
2. **bantam razred, teža do 58 kg**
3. **peresni razred, teža do 62 kg**
4. **lahki razred, teža do 67,5 kg**
5. **lahki srednji razr., teža do 75 kg**
6. **težki srednji razr., teža do 82,5 kg**
7. **težki razred, teža nad 82,5 kg**

Začasni učni načrt za smučanje

Objavljamo predlog za nov učni načrt smučanja. Poudarjamo, da gre za osnutek oziroma predlog, ki še ni odobren, ter da nam bo vsak nasvet in dobronamerna kritika dobrodošla. Zato naprošamo vse strokovnjake, zlasti one, ki imajo v delu veliko izkušenj, da ta učni načrt proučijo ter dostavijo svoje pripombe ali dopolnilne predloge.

V novem učnem načrtu so zavzeli avtorji svoje stališče do uporabe stremen z diagonalnim potegom, poudarili so važnost pravilne hoje oz. teka, zavzeli so se za načrtno vadbo smuka samega, dodali so tako imenovano tekočo kristijanijo, opustili pa so nekatere like (n. pr. škarjasto kristijanijo in telemark), ker smatrajo, da so za sodobno šolo smučanja odvečni. Dalje gre za uvedbo nekaterih novih strokovnih izrazov: preža (v starem učnem načrtu se je imenovala čepenje), nagib (predklon), tekoča kristijanija (tempo zavoj) itd. V korist stvari bo, če se tudi drugi strokovnjaki izrazijo glede vsega, kar je v tem učnem načrtu novega. Svoje pripombe naj pošljejo na naslov: FOS (Referat za smučanje), Ljubljana, Tabor.

Uvod

Ta učni načrt je predviden za začetniške in nadaljevalne smučarske tečaje. Gradivo je podano po načelu postopnosti od lažjega k težjemu. Nekateri liki, ki niso povsem v skladu s splošno metodo sodobnega smučanja, kakor tudi oni, ki so za temeljno šolo odvečni, so v tem sestavu opuščeni.

Že uvodoma je treba opozoriti na dvoje značilnosti naprednega smučanja: na važnost nagiba (predklona) in na važnost lahkotno-tekočega zavijanja. Pogoj za to pa je, da imajo vsaj izurjenejši smučarji ustrezajočo opremo, to je stremena z diagonalnim potegom. Za začetnike je vrsta stremen še posebna važna, smučarji pa, ki že obvladajo plužno tehniko in preidejo na tehniko hitrih (tempo, paralelnih ali tekočih) zavojev, morejo napredovati samo, če imajo dobre smuči in stremena z diagonalnim potegom.

Temeljna stoja na smučeh

Stopala skupaj, smuči vzporedno; telo je vzravnano, pogled naprej; roki visita sproščeno ob telesu, pesti ob krakih: palice nazaj, krpljice počivajo zadaj v snegu.

Vstajanje

Smučarja začetnika učimo vstajati takole: vleže se na bočno stran, pritegne kolena k prsim, nato poravna smuči tako, da sta vzporedni; končno se opre ob krpljico in vstane.

Hoja po ravnem

Nagnemo se naprej, potisnemo nogo naprej in hodimo z drsajočimi koraki, podobnimi izpadnim korakom. Na smučeh ne korakamo in ne stopamo kakor pri običajni hoji po cesti, na smučeh tekoče drsimo. Pri drsenju si izmenično pomagamo s palicama in sicer ne toliko s potegovanjem kakor z odrivanjem. Drža telesa je sproščena, delamo tudi z rameni, koraki so dolgi, smučina ozka. Rok ne širimo v odročenje, s palicama se odrivamo in zamahujemo naprej v bočni ravnini.

Med hojo na smučeh in med tekom ni strogo določene meje; čim se navadimo pravilne hoje, začnemo z daljšimi koraki, z močnejšim nagibom telesa in z izdatnejšim odrivanjem s palicama. Tako preidemo v ritmično drsenje — v tek na smučeh. Za hojo in tek je treba veliko vaje; zato je priporočljivo, da vadimo hojo v začetniških tečajih vsak dan (dolžina proge približno 1000 m). Razen tega vadimo hojo in tek med potovanjem s terišča na terišče, zlasti pa na izletih.

Običajne napake pri hoji so: pokončna drža, krčevitost, kratki koraki, dviganje smuči od tal, široka smučina, zasajanje palic na široko.

Vzpon

Če je vzpetina neznatna, hodimo naprej kakor običajno, vendar si izdatneje pomagamo s palicama, hkrati pa dvigujemo smuči in jih sunkovito postavljamo v sneg.

V začetniških tečajih vadimo dva tipična načina vzpona:

1. **Stopničasti korak.** Pri tem se vzpenjamo naravnost bočno v breg; sled, ki jo puščamo v snegu, je podobna stopnicam.

2. **Raznožni korak.** Obrnjeni smo naravnost v strmino, stopamo na široko, smuči obračamo s krivinama na ven ter jih krepko zasajamo v sneg.

Ko obvladajo tečajniki tu opisana temeljna načina vzpona, jih seznanimo še z raznimi variacijami vzpona, pri katerih se pomikajo poševno v breg ali pa spreminjajo smer.

Obrat na mestu

Najprej se obračamo s prestopanjem, za vzpenjanje v ključih pa je neobhodno potrebno temeljito obvladanje naslednjega obrata:

1. Iz temeljne stoje zamahni z levo nogo naprej-gor, da pride smučka v navpični položaj; 2. nato prestavi levo palico nazaj proti zunanjemu koncu desne smučke, obrni se na levo, hkrati pa povesi levo smučko in jo postavi v sneg vzporedno z desno; leva smučka je zdaj usmerjena v nasprotno smer; 3. prenesi vso težo telesa na levo nogo, nadaljuj z obratom, dvigni desno smučko, jo prenesi okoli ter priključi vzporedno k levi; istočasno prenesi tudi desno palico in jo zabodi v sneg na zunanji strani desne smučke; tako si se obrnil za 180 stopinj.

Opomba: Razume se, da vadimo obrat na mestu, kakor tudi vse druge like na smučeh, na obe strani.

Smuk po blagi strmini

Smučar krmari vselej v preži, to je v borbeni stoji, pri kateri so kolena bolj ali manj skrčena. Drža telesa je pri smuku sproščena, naravna, upoštevati pa je naslednja pravila: 1. ena noga je nekoliko spredaj; 2. nagnemo se naprej in sicer s tem, da potisnemo kolena in boke naprej (pete ostanejo na smučeh); 3. roki sta lahno upognjeni, pesti nekoliko naprej ven od krakov, palici zadaj. Navadno smučamo v visoki preži, izjemoma v nizki, obvladati pa moramo vse drže od najvišje do najnižje.

Poševni smuk. Gorenja smučka je nekoliko spredaj. Drža telesa kakor pri smuku naravnost. Teža telesa je enakomerno razdeljena na obe smučki; če pa je strmina hujša, je več teže na spodnji smučki.

Pomožne vaje za obvladanje smuka: smuk s prožnimi prehodi iz visoke preže v nizko prežo; smuk z izmeno krmarice; smuk skozi nizka vrata, postavljena iz palic (nizka preža!); pobiranje predmetov med smukom.

Običajne napake pri smuku: krčevita drža telesa; pokončna (navpična) drža telesa; napeta (iztegnjena) kolena; predklon trupa, pri katerem držimo glavo nizko, križ visoko; preširoka smučina.

Nagib (predklon) telesa

Pri krmarjenju po strmini je smučar vsaj toliko naprej nagnjen, da pada težiščna os pravokotno na strmino. O nagibu govorimo, kadar je telo pred pravokotnico, ki si jo zamišljamo nad stopali, oziroma nad peto. V tem primeru počiva teža telesa na sprednjem delu stopal. Pri izdatnejšem nagibu čutimo, kako vleče diagonalni poteg stremen peto na smuči. Pravega nagiba ne dosežemo s predklonom trupa, temveč s tem, da se v gležnjih zelo upognjemo ter da potiskamo kolena in boke naprej; nagib golen je enak nagibu trupa.

Obvladanje nagiba pomeni ključ do obvladanja sodobne tehnike smučanja. Skoraj vse loke (zavoje) na smučeh izvajamo tako, da se sučemo na krivinah, odnosno na sprednjih koncih smuči. Vrtišče potemtakem ni pod stopalmi temveč v bližini krivin. Repi smuči morajo biti namreč razbremenjen, da lažje sledijo v željeno smer. Razbremenitev repov pa dosežemo s tem, da se nagnemo naprej. Nagib je važen tudi pri smuku po strmini, ker preprečuje frfotanje smuči sem in tja. Potrebno je, da se že v začetniških tečajih poudarja važnost nagiba.

Plug

Držo telesa in smuči za plug vadimo najprej na mestu.

Iz smuka preidemo v plug s tem, da s petami razširimo repa smuči; krivini ostaneta skupaj in se ne širita. Drža telesa je pri plugu ista kakor pri smuku; nagib ostane, kolena potiskamo naprej. Prizadevamo si, da smučamo ploskoma.

Običajne napake pri plugu: napeta kolena, smučanje po robovih, krčevita drža rok.

Hoja navkreber v ključih

Ko vadimo vzpon v ključih (prečkanje), krenemo poševno v strmino; po malem premagujemo višino, nato se na primernem mestu ustavimo, obrnemo k bregu in nadaljujemo z vzponom, dokler se spet ne obrnemo. Načelno je priporočljivo, da vadimo vselej obrat k bregu, ker tako pridobimo na višini. Že pravilno izbiro smeri, kakor tudi za izbiro mesta, na katerem se obračamo, je treba precej izkušenj.

Plužni zavoj

Če prenesemo, medtem ko smučamo v plugu, težo telesa zdaj na levo in spet polagoma na desno nogo, tedaj smučamo v zavojih, ki jim pravimo »plužni zavoji«. Plužni zavoji so tem lažje izvedljivi, čim bolj si pomagamo z zamahom zunanjega ramena v željeno smer.

Da dobimo občutek za delo pri plužnih zavojih, vadimo predhodno prenašanje teže telesa z noge na nogo v obliki smučarske gimnastike.

Polplužna zavora

Pri poševnem smuku prenesemo težo telesa najprej na krmarico, na-

to pa zakrenemo razbremenjeno spodnjo smučko v plužni položaj (krivini ostaneta skupaj) in z njo zaviramo. Zaviranje je lahno, če s smučko, ki je zakrenjena, samo podrsavamo, jo pa izdatnejše, če se nanjo izdatneje opiramo. — Polplužne zavore vadimo tudi iz smuka naravnost.

Plužni lok

Predvaja na mestu: iz smučarske preže zaplužimo z levo, nato prenesemo težo telesa na levo nogo ter končno pritegnemo desno.

Plužni lok vadimo iz poševnega smuka. Težo telesa prenesemo na spodnjo smučko, na kar podrsnemo s krmarico v breg, da pride v polplužni položaj; za tem prenesemo težo telesa na izpluženo smučko (koleno naprej!), zamahnemo z zunanjim ramenom in roko, se obrnemo v novo smer ter končno pritegnemo postopoma notranjo smučko, ki prevzame po končanem loku vlogo krmarice.

Plužna kristijanija

Plužno kristijanijo vadimo iz hitrejšega poševnega smuka, telo je v srednje visoki preži. Najprej izplužimo z zunanjo smučko, nato prenesemo težo nanjo, hkrati se zasučemo z oprsjem v željeno smer. Ko se sučemo na obremenjeni zunanji smučki v novo smer, ritmično pritegnemo notranjo smučko in jo potisnemo naprej. Medtem podrčimo prečno navzdol ter nato nadaljujemo s smukom v novi smeri. Važno je, da smučamo ves čas ploskoma ter da je telo ves čas naprej nagnjeno.

Plužna kristijanija z razbremenitvijo smuči

Ta kristijanija je podobna prejšnji, razlika je le v tem, da se med zasukom prožno vzpnemo, s čimer repa smuči razbremenimo, da jih lahkotneje zaokrenemo. Plužno kristijanijo z razbremenitvijo izvajamo iz hitrejšega poševnega smuka, telo je v nizki preži. Z zunanjo smučjo lahko zaplužimo, hkrati se prožno vzpnemo (razbremenitev), se zasučemo z vsem telesom v novo smer in se tudi močneje nagnemo naprej. S tem lahkotno zaokrenemo smuči in sicer tako, da se obračata skoraj vzporedno. Med zaokretom pritegnemo notranjo smučko, jo potisnemo naprej in končno spet zdrknemo v nižjo prežo. Važno je, da je vsa izvedba od uvodnega vzpona do zaključne preže povezana kot ritmična enota.

Čista kristijanija

Pred izvedbo čiste kristijanije se spustimo v globljo prežo, smuči držimo ozko. V trenutku izvedbe se prožno vzpnemo gor in naprej, se zasučemo z zamahom rok in trupa (z zunanjim ramenom naprej!), zaokrenemo vzporedni smuči in podrčimo prečno navzdol. Hkrati se spet spustimo v globljo prežo. Po končani kristijaniji se ustavimo ali pa nadaljujemo s smukom. Občutek za čisto kristijanijo dobimo najhitreje, če jo vadimo iz poševnega smuka k bregu.

Izpopolnjevanje v smuku

Preden preidemo k vadbi tekoče ali tempo kristijanije, je potrebno, da obvladamo hitrost in da se tehnično izpopolnimo v smuku. Smuk naravnost v strmino spada med one osnove smučanja, v katerih se mora vsak smučar dan za dnem izpopolnjevati. Napačno ravna smučarski učitelj, ki poučuje samo zavoje in razne načine zaviranja ter ne posveča zadostne pažnje načrtnemu napredovanju v smuku, prav pa ravna učitelj, ki vodi svoje tečajnike na vedno hujše in tudi valovite strmine, na katerih se izpopolnjujejo v obvladanju brzine in vedno daljših smukov. Povsem razumljivo je tudi, da ne gre smučati vedno le po enakomerno padajočem smučišču, zakaj učence je treba vzgajati k obvladanju vožnje po vsakem terenu. Le tako bodo postali resnično stabilni, pogumni in hitri, ter kot taki sposobni za vadbo tekoče tehnike smučanja.

Pri vadbi smuka je zelo važna postopnost. Učitelj mora zelo dobro poznati zmogljivost svojih učencev in načelno sme od njih zahtevati samo tiste naloge, ki niso kaj več tvegane, za katere je 90 odstotkov verjetnosti, da jih bodo obvladali. Potrebnega poguma ne vlivamo z besedami, še manj s tveganimi smuki, ki končujejo s padci, včasih zelo težkimi in nevarnimi; pogum vlivamo učencem z zaupanjem v lastno, že preizkušeno zmogljivost. Primer: če postavljamo, da imamo v okolju glavnega šolskega terišča na razpolago 15 različnih strmin, tedaj razdelimo te strmine po težkoči od najlažje (št. 1) do najtežje (št. 10). Če smo se prepričali, da učenci z užitkom presmučajo n. pr. strmino št. 3, tedaj šele jih postavimo pred nalogo, da se spustijo po smučišču št. 4.

Poleg splošnega urjenja smuka je posebej vaditi naslednje:

Smuk po valovitem svetu (po grbinah): težišče telesa, ki si ga predstavljamo v trebušni votlini, se premika po možnosti v isti smeri, kolena delujejo kot prožna vzmet; ko smučamo skozi vdolbino, kolena iztegnemo, ko smučamo preko vzpetine, kolena skrčimo.

Pri prehodu iz zmerne v hudo strmino se nekoliko vzpnemo in močno nagnemo naprej.

Pri prehodu iz zmerne strmine zmanjšamo nagib, pri prehodu v protistrmino se nagnemo nazaj.

Pri smuku skozi jame potisnemo nogo naprej (izpadni korak); s tem povečamo stabilnost v smeri naprej-nazaj.

Tekoča ali tempo kristijanija

Splošne značilnosti tekočih kristijanij. Na prvi pogled je razvidno, da smučajo tekmovalci alpske kombinacije drugače od povprečnih smučarjev oziroma od zastopnikov stare šole. Medtem ko zavijajo slednji v širokih plužnih lokih in zavirajočih kristijanijah, izvajajo sodobni smučarji zavoje, ki so veliko hitrejši, bolj tekoči in puščajo v snegu le ozko smučino. Lahko bi rekli, da pristaši stare šole **plužijo**, nove pa **jadrajo** v lokih, pri katerih sta smučki ves čas skoraj vzporedni. Tudi po drži jih lahko ločimo: smučarji stare šole se držijo na smučeh kakor jezdec, sedeč na mirno korakajočem konju, mojstri nove tehnike pa nekako prežijo in so močno nagnjeni naprej kakor jezdec v najhujšem diru.

Pri tekoči tehniki zavijanja nam pada v oči troje značilnosti: 1. močan nagib telesa (zato govorijo nekateri o »zavojih z nagibom«); 2. nespremenjena, enakomerna brzina ali tempo (tempo zavoj, tempo kristijanija); 3. paralelna drža smuči (paralelni zavoj). Za zavoje, ki združujejo vse tri omenjene značilnosti, se je pri nas udomačil izraz **»tekoča kristijanija«**. Nadaljnja splošna značilnost tekočih kristijanij je v tem, da jih izvajamo brez prečnega podrčavanja. Zato je smučina tekoča, paralelna.

Tehnika tekoče kristijanije. Tekočo kristijanijo izvajamo iz zelo hitrega poševnega smuka. Telo je v srednje globoki preži, kolena potiskamo naprej, pete priteguje na smuči diagonalni poteg stremen. Teža telesa počiva na obeh nogah, gorenja smučka je neznatno spredaj. V novo smer zasmučamo takole:

1. Uvodni protizamah vzamemo s tem, da z dolenjim ramenom zamahnemo naprej, kar ima za posledico, da zasučemo prsa nekoliko k bregu. Pri tem se izdatneje opremo ob dolenjo smučko.

2. Posledica opore, to je neznatnega in nevidnega pluženja z dolenjo smučko je, da se telo še izdatneje nagne naprej. Hkrati začnemo z zasukom trupa naravnost v strmino (globino), kamor teži tudi telo z nagibom.

3. Zamah se je pričel v ramenih in ga prenašamo z zasukom telesa od zgoraj navzdol na smuči. Smuči sledijo v novo smer, in to tem lažje, ker so repi zaradi skrajnega nagiba telesa razbremenjeni in se tako obračamo na krivinah.

4. Važno je vedeti, da smučamo ves čas ploskoma (ne na robovih); medtem ko tekoče jadramo v zavoju, potisnemo notranjo smučko naprej.

Na koncu prvega zavoja je protizamah za naslednji zavoj odvečen, kajti telo je samo po sebi obrnjeno k bregu (zaključna faza tekoče kristijanije) in kot tako v pravem stanju za naslednji zamah.

Tekoče kristijanije ne moremo prištevati med običajne šolske like, katerih izvedba je šablonska, zakaj leta dopušča in včasih celo zahteva individualno izvedbo. Poznamo tekoče kristijanije s pomočjo palic ali brez, tekoče kristijanije z neznatnim pluženjem, ki povečuje nagib telesa, kakor tudi tekoče kristijanije, pri katerih ob opori ob palico pritegnemo kolena in tako zaokrenemo repe smuči po zraku. V splošnih smučar. tečajih se zadovoljujemo z obvladanjem zgoraj opisane tekoče kristijanije, medtem ko spada vadba individualnih izvedb v tečaje za tekmovalce.

Dodatne tehnične spretnosti

Od mnogih dodatnih vaj in spretnosti, ki jih poznamo v tehniki smučanja, je vaditi v tečajih zlasti naslednje tri:

1. **Prestopanje** Na zmernih vesinah lahko menjamo smer smuka enostavno s tem, da prestopimo v novo smer, drugo smuč pa priključimo.

2. **Drsalni korak.** Izvajamo ga na zmerni vesini, da pospešujemo hitrost. Izvedba je podobna oni na drsalkah. Važnost je polagati na izdatno odrivanje, na obračanje trupa v smeri drsenja in na nagib telesa.

3. **Prečni skok s pomočjo palic.** Obvladanje prečnega skoka je potrebno pri smučanju po skorjastem snegu, pri tako imenovanem spuščanju v ključih. Prečni skok izvajamo iz poševnega smuka, in sicer takole: v prežečem stavu zamahnemo z eno ali obema palicama naprej, zabodemo v sneg na spodnji strani krivin, se odrinemo od tal in opremo ob palice, hkrati pa se zasučemo med skokom v novo smer.

Okvirni učni načrt za 7 dnevni smučarski tečaj za začetnike

Pouk v tečaju se vrši po možnosti dopoldne (3 ure) in popoldne (2 uri). Spodaj podano gradivo je mišljeno za dopoldanske ure, ki se vršijo več ali manj na stalnih šolskih vadiščih. Popoldanske ure je treba izkoristiti za daljše sprehode na smučeh (prva dva dneva) in za primerne ture oziroma terenske vožnje, pri katerih se utrjuje dopoldne predelana snov.

1 dan: Zbor, pregled opreme. — Smučarska gimnastika: temeljna stoja, izpadni korak, prestopanje za 180 stopinj, zamah v prednoženje (navpični položaj smučke). **Hoja po ravnem na 500 m;** obrat na ravnini; vzpon v stopničastem koraku; **smuk v visoki preži** z ravnim iztekom.

2 dan: Smučarska gimnastika: visoka, srednja in nizka preža — predvaje za plug. Vadba hoje in teka po ravnem (500 m); vzpon v razkoraku; urjenje smuka s posebno pažnjo na nagib telesa; prožni prehodi med smukom iz visoke preže v nizko in nazaj v visoko; **urjenje pluga.**

3 dan: Smučarska gimnastika: vadba prežanja z nagibom telesa; podrsavanje razbremenjene smuči v polplug; prenašanja teže telesa z noge na nogo v plugu. Vadba hoje in teka po ravnem in po zmerno padajočem svetu; urjenje smuka v visoki in srednji preži; vzpon v ključih z obrati proti strmini; **iz smuka v plug, iz pluga v smuk;** poševni smuk; zibanje v poševnem smuku; **polplužna zavora v poševnem smuku** (izplužiti spodnjo smučko).

4. dan: Smuč. gimnastika: predvaje za plug in plužne zavoje. **Urjenje plužnih zavojev;** smuk na strmejših vesinah; hoja — tek na 1.000 m; **poševni smuk z izpluženjem krmarice;** smuk z ostrim prehodom v ravnino (v prehodu: prilagodevanje nagiba, nogo naprej).

5 dan: Smuč. gimnastika: predvaje za plužni lok na mestu, dviganje kolen, poskok v oporo na palicah, združen s pritegnitvijo kolen. Plužni zavoji okoli zaprek; **urjenje plužnih lokov;** hoja — tek na 1000 m; smuk v nizki preži; smuk skozi nizka vrata; smuk po valovitem svetu; iz hitrejšega smuka v plug; smuk po eni nogi; prestopanje v smuku.

6 dan: Smučar. gimnastika: vadba pravilnega prežanja za smuk s posebno pažnjo na nagib telesa, na kolena ter na držo rok; ponavljanje predvaj za plužni lok. Vzpenjanje v ključih v gosjem redu, nato daljši smuk; vadba plužnih zavojev na raznih strminah; **plužni loki okoli zaprek;** vadba smučanja po progi, podobni oni, ki je predvidena za preizkušnjo na zaključku tečaja.

7 dan: Preizkušnja tečajnikov na 2 km dolgi progi. Progo je izpeljati tako, da pokažejo tečajniki znanje v hoji in teku, v kratkih in lažjih vzponih, v smuku (pretežni del proge pada) in v lažje izvedljivih zavojih.

Opomba: Vaje, ki jim je v določenih dneh posvečati največ pažnje, so debelejše tiskane.

DRUŠTVENE VESTI

TELESNO VZGOJNO DRUŠTVO »CELJE« JE ZAČELO Z OBNOVO

Po občnem zboru, ki je bil sredi decembra, na katerem je bila izvoljena nova uprava, ki si je na zadnji seji zadala nalogo, da z vsemi silami začne z delom za obnovo in da enkrat za vselej odstrani vse okupatorske ostanke. Potrebna je nova vzgoja, v najtesnejšem stiku z našim prerojenim in v mnogih bojih prekaljenim narodom. Ta vzgoja je tesno vezana z obnovo naše porušene domovine. Popravljanje športnih naprav je v polnem razmahu. Skupine tekmujejo, katera bo največ obnovila in da se privabi v telesno vzgojne vrste čim več mladine, ki ji je vzgoja po razburkanih dneh okupacije najbolj potrebna. Drsalci so obnovili popolnoma razdejano drsališče v mestnem parku in ga dali na razpolago naši mladini. V kratkem se bodo začeli tudi množični drsalni tečaji. Smučarji so si popravili skakalnico, ter komaj čakajo snega, da se znova podajo v planine ter se okrepijo na svežem zraku za nadaljnje delo po tovarnah in pisarnah. V društveni telovadnici v mestni šoli se telovadi. Posebno dobro so zastopani naši pionirčki in pionirke. Igralci namiznega tenisa so pridobili nove mlade moči in hočejo prekositi visoko stopnjo nekdanjega namiznega tenisa v Celju.

Društvena uprava se je tudi sporazumela z vojaško oblastjo, ki bo v najkrajšem času izpraznila lepo vežbališče na Glaziji, da ga bo društvo spomladi lahko dalo na razpolago naši mladini. Tudi načrt za novo igrišče, ki je vezan z lepim načrtom za letno in zimsko kopališče, je v programu nove uprave, ki za trdno pričakuje podpore merodajnih krogov, posebno pa naših sindikatov.

SMUČARSKA TEKMA V RATEČAH

Dne 20. januarja, ob 10. uri dopoldne, bodo društvene tekme. Tek na 8 km za starejše in tek na 3 km za mlajše. Start je pri Mlekarski zadrugi. V ugodnih snežnih razmerah bodo tudi skoki na 25 m skakalnici za kombinacijo in skok posebe.

Slava spominu velikega Lenina, ki je povedel delavski razred iz suženjstva v zmago za srečnejšo bodočnost človeškega rodu! ☆

PO SVETU

KONFERENCA ZASTOPNIKOV FIZKULTURNIH ZVEZ BALKANSKIH DRŽAV V SOFIJI

V soboto, 12. t. m., se je pričela v Sofiji konferenca predstavnikov fizkulturnih zvez Albanije, Bolgarije, Romunije in Jugoslavije, na kateri bodo skušali vzpostaviti čim tesnejše športne odnose med balkanskimi državami. V prvi so razpravljali o možnosti prireditve Balkanskih iger že letos.

Našo delegacijo, ki je odpotovala v Sofijo, tvorijo Miroslav Kreačič, tajnik Fizkulturne zveze Jugoslavije ter Ludovik Žitnik in Mitoš Nišavić.

O'SULLIVANOVO NAGRADO JE PREJELA ŽENSKA

Nagrado Jamesa O'Sullivana, ki jo vsako leto podele v Ameriki najpopularnejšemu športniku, je bila za l. 1945. podeljena prvič ženski, in sicer jo je dobila plavalka Ann Curtis iz Kalifornije, ki je lani izboljšala ameriške in svetovne rekorde v crawlu.

Že **leta 1944.**, ko je bila stara 18 let, je izboljšala številne ameriške rekorde Helene Madison, olimpijske zmagovalke v Los Angelesu. Takrat je preplavala 400 m v 5:13,0 minutah.

Njeni najboljši uspehi l. 1945. pa so na 200 m 2:28,3 minuti, 440 yardov 5:15,5 minut in 800 m 11:08,6 minut, kar je za 3,1 sekunde boljše od svetovnega rekorda Ranghilde Hveger.

PRVENSTVO EVROPE 1946 V LAHKI ATLETIKI, KOŠARKI IN SMUČANJU

Norveška športna zveza, kateri je bila zaupana naloga, da priredi letos evrop. prvenstvo v lahki atletiki, je sporočila mednarodni lahkoatletski federaciji, da bo priredila prvenstvena tekmovanja koncem avgusta t. l. v Oslu.

Prvenstvo Evrope v košarki pa bo letos v Zürichu v Švici, in sicer 4., 5. in 6. maja. Do sedaj so se prijavile za to tekmovanje: Anglija, Belgija, Francija, Čehoslovaška, Švica, Italija, Luksemburška in Španija.

Za konec marca pa pripravljajo v Švici še velika tekmovanja v smučanju, ki naj bi bila nekako neslužbeno prvenstvo Evrope. Tekmovanje bo izvedeno v raznih večjih smučarskih središčih. Nastopili bodo tekmovalci iz Švedske, Norveške, Francije, Finske in Švice. Ostale države, ki so običajno uspešno nastopale na podobnih tekmovanjih, se še niso opomogle od vojne v toliki meri, da bi lahko poslale svoje tekmovalce.

GEORGIJ DIMITROV O NALOGAH BOLGARSKEGA ŠPORTA

Kongresu bolgarskih športnih voditeljev, ki je bil v Sofiji, je poslal Georgij Dimitrov pozdrav, v katerem med ostalim pravi tudi to-le: »Bolgarska telesna vzgoja in šport se morata povzpeti na najvišjo stopnjo, ker sta izvor narodnega zdravja, moči in delovne sposobnosti ter eden od faktorjev naše domovinske frontne demokracije.«

*

NOGOMETAŠI DINAMA IZ TIFLISA SO PREMAGALI JUVENTUS IZ BUKAREŠTE Z 10:0

Na svoji poti po Romuniji je Dinamo iz Tiflisa igral 7. januarja v Bukarešti z enim najboljših romunskih nogometnih moštev, znanim Juventusom, katerega je premagal 10:0. Poraz Juventusa je skoraj na las podoben porazu angleškega kluba Cardiff, ki ga je premagal moskovski Dinamo z 10:1.

★ ★ ★

Šport v Istri in Slov. Primorju

V kratkem se bodo začela v conah A in B prvenstvena tekmovanja v nogometu, košarki in odbojki.

Moštva so razdeljena v štiri skupine tako, da bodo najprej tekmovala med seboj moštva v vsaki skupini, zmagovalci obeh skupin pa bodo nato tekmovali za naslov prvaka. — Središča skupin so: Trst, Gorica, Ajdovščina in Istra. V coni A bo verjetno nastopilo 17 moštev, v coni B pa 15 moštev.

Prvi dve moštvi iz skupin Gorica in Trst, bosta tekmovali po končanih izbirnih tekmah med seboj, prav tako prvi dve moštvi iz skupin Ajdovščina in Istra. Finalne tekme pa bosta odigrali med seboj zmagovalni moštvi iz cone A in B.

Tekme v bobsteighu so na mednarodnih prireditvah vedno vzbujale veliko pozornost

GLAS Z GORA

Brojan Janez, gorski vodnik:

Po severnem stebru Kukove Špice

V jutranji polmrak huškne svetlobni pramen avta, ki prevaža delavce jeseniške tovarne. Z njim se popeljem do Martuljka. Snega je toliko, da je belo, vreme je lepo, zelo mrzlo je; kakšen bo le sneg tam gori? Ali mi bo uspelo to, kar nameravam?

Hitro sem vrh klanca, od kjer je lep pogled v dolino. Pri razpotju ob studenčku srečam srno, nekoliko me gleda, nato pa lahkotnih skokov odhiti v gozd. Tudi jaz pospešim korak, saj tu je položno.

Skozi vejevje pihlja lahna sapica ter se poigrava z vejicami dreves. Studenček veselo žubori med kamenjem. Nekoliko dalje se začuje klokotanje gorskega potočka, ki hiti v zamrzlo strugo Martuljka. Kako krasno jutro v tej blaženi tihoti. Po vejicah vise srebrni kristali sreža. Skoro se začuje tudi šum slapa, a ne tako močno in ponosno kot poleti, oglaša se tiho kot bi se bal, da se ne zbudi molčeča priroda. Vrh smreke se utrga češarka, ter pada z veje na vejo, dokler ne obleži na tleh. V gladki steni nad stezico se oglasi šoja, kar jezen sem nanjo, ko s svojim hreščečim glasom moti tišino.

Ko pridem Za Ak objamejo prvi sončni žarki vrhove gora. Snega je tu že nad 60 cm, vdira se vrh čevlja. Okrog Široke peči in Kukove Špice se od časa do časa dvigne oblak snega; mede tam gor, stene so vse (pokrite z ledom in s snegom. Mraz je vedno ostrejši. Po grapi pod Široko pečjo in Škrnatarico se je bil posul plaz, sneg v grapi je popolnoma trd, izhodni žleb iz grape je navpičen in leden, da je treba sekati oprimke in stopinje. Nad skokom je sneg najslabši, napihan je, vdira se do pasu, le počasi sem napredoval navzgor, više je bilo že boljše, tu ga je pa kar naphalo, da mi je vsako stopinjo sproti zasulo.

Da sem le tu pod steno Škrnatarice! Sedajle še čez police do vznožja stebra Kukove Špice. Ura je pol desetih, ko sem pri vstopu v steber.

Mraz je tu še ostrejši, veter zbada ter sili skozi obleko, tudi lačen sem že postal, pa kaj pomaga, ko pa imam vse, razen 14 metrov vrvice, cepina in derez, v grapi. — Pustil sem prtljago, misleč, da se bom itak kmalu vrnil. Premišljam, če bi vstopil ali ne; odločim se vseeno, da poizkusim ali gre. Skala je vražje mrzla, četudi imam dvoje dobrih rokavic, se mi je že takoj nad teraso dobro zanohtalo. Z rokami začnem otepati, da si nekoliko ogrejem prste in zopet grem naprej. Preden sem pod kaminom, se mi ponovno zanohta, odvržem rokavice in drgnem roke s snegom. Boli me, a kmalu je boljše. Nataknem si znova ene rokavice, z dvojnimi ne bi mogel prijemati tako neznatnih oprijemov. Skale so vse ledene, kamin sem imel kar brž za seboj, a tu je opast, že se hočem vrniti, pa še enkrat poizkusim — in šlo je. Prestop na ozko zaledenelo plat levo od kamina se mi je končno le posrečil. Izstop s plati me je še mučil, bil je ves zaledenel, a jaz prekratek, a tudi tu je nazadnje šlo.

Steber je premagan. Na grebenu nekaj metrov pod vrhom, je skala, kjer ni snega, sonce lepo in toplo sije s prisojne strani, a na razu močno brije. Vsedem se tu, da se odpočijem, bil sem od hitre hoje ves izmučen. Razgled je mogočen, kako krasno je vse zalito s snegom. Očak Triglav se koplje v soncu, odet z debelo snežno odejo in se razgleduje po svoji pokrajini, zdi se mi kot bi hotel reči: Kje ste zdaj vi ubogi dolinci, ali se nihče ne upa povzpeti na moja ostra ramena? — Njegova severna stena sameva vsa mrka in otožna. Rjavina, tam na levi - kako se zdi nedostopna. Onstran je Kepa, tako nedolžna in pohlevna v poletju, a zdaj mogočna, obenem pa tako prikupna in vabljiva. Tudi pri njej sem bil že petkrat pozimi v gosteh. V začetku je bila vedno nedostopna, a nazadnje sva se kar dobro razumela. Dalje proti vzhodu je Stol, še niže je videti belo kopo Storžiča, a še dalje uhaja pogled na ponosne Grintovce.

Na severozapadu krasna rajda Visokih Tur. Kako lep je Veliki Klek!

Treba je nazaj v dolino, Za Ak, kjer sem pustil svoje stvari. Ne vem, koliko je ura — ustavila se mi je v mrazu. Ko odhajam, začujem pisk lokomotive iz doline. Kaj je res že toliko ura, treba bo hiteti. Hitro sestopam po stebru. Zdaj pride tudi vrvica na vrsto, preveč se po njej ne bom smel spuščati, za oporo bo pa le. Nad kaminom nataknem vrv na mal rogelj ter se počasi spuščam nizdol. Biti moram zelo previden, ker so police vse ledene. Parkrat sem se moral prosto spustiti po vrvi in prej, kot sem pričakoval, sem bil na plateh nad vstopnim kaminom. — Še en spust po vrvi in že sem na polici pod stebrom. Navzdol po snegu sem kar hitro, skoro se znajdem nad navpičnim žlebom, tudi tu sem hitro čez, še par minut pa sem pri oprtniku. Zadenem si ga na ramo in brž v dolino, ura bo gotovo že štiri. Sonce res sije še na Savo, ali ne vem do katere ure tu sije čez grebene. Ko pridem na rob nad slapom, začujem sopihanje lokomotive na postaji Gozd-Martuljek, začudim se, kaj je res šele tretji vlak? V še večje začudenje pa opazim, da je to oni vlak, kateri pelje ob eni proti Jesenicam. Torej nisem rabil čez steber gor in dol niti tri ure. Umiril sem korak in prišel v Gozd.

To turo sem napravil za Sv. Tri kralje. Bil je prvi zimski vzpon čez severni steber Kukove Špice.

Vrh Stola, v ozadju Triglav

ŠPORT V SSSR

VOJAŠKE ŠPORTNE TEKME 1946. V SOVJETSKI ZVEZI

Tass. Moskva, 15. decembra: Predsedstvo osrednjega sveta za pomoč obrambnemu društvu je odobrilo načrt za vojaške športne tekme 1946. Največja od teh tekem bo tekma 50.000 sovjetskih ostrostrelcev, ki bo posvečena 28. obletnici Rdeče armade. Za nagrade se bodo potegovala moštva tovarn, uradov, sovhozov in kolhozov, traktorskih postaj in postaj za stroje, višjih, tehničnih in poklicnih šol.

POKALNO PRVENSTVO SSSR v HOCKEYU

Tekmovanje za pokalno prvenstvo SSSR v hockey-u na ledu, se je začelo 6. januarja in bo trajalo do 24. februarja, ko bodo v Moskvi odigrali finalno tekmo.

Za letošnje prvenstvo se je prijavilo 22 ženskih moštev, med njim: 4 iz Moskve in 2 iz Leningrada. Prvenstvo za moške bo izvedeno s predtekmovanji v osmih conah. Zmagovalci con, 5 moskovskih in 3 leningrajska moštva, torej vsega skupaj 16 moštev, bodo igrali finalna tekmovanja. Pokalno prvenstvo v hockeyu bo letos v SSSR odigrano sedmič.

TEKMOVANJA REPREZENTANC PETIH MEST V KOŠARKI

V Odesi so tekmovale reprezentance mest Kijeva, Dnjepropetrovska, Harkova, Lvova in Odese v košarki.

Prvi sta nastopili ženski reprezentanci Harkova in Dnjepropetrovska. Igralke iz Harkova so bile mnogo boljše in so zmagale z 20:14 točkam. Sledila je tekma Odesa:Lvov, ki se je končala z zmago prvih v razmerju 32:17.

Pri tekmovanju moških pa so 1. dan zmagali Kijevčani nad Dnjepropetrovčani 33:22, dočim so igralci Odese premagali igralce iz Harkova 36 proti 25. Drugi dan tekmovanja so največjo zmago dosegli igralci Harkova, ki so porazili moštvo Lvova 59:8.

★

Rajonski tek čez drn in strn v Idriji

TD Idrija je priredilo skupno z ZMS tek čez drn in strn za prvenstvo rajonov dne 6. januarja, ki je ob krasnem vremenu zelo dobro uspelo. (Za cono B prepoved tekov ne velja.) To je bila že druga prireditev našega agilnega društva, ki je stremela predvsem za čim številnejšo udeležbo. Napravili smo korak dalje, saj se je teka udeležilo skupno 82 tekmovalcev. Zmagovalec zadnjega teka Winkler Ivan je dobil resnega tekmeca v tov. Kokalju Rajku, ki ga je potisnil za prsa razlike na drugo mesto. Tudi članice so se zelo popravile. Zmagovalka zadnjega teka je prišla komaj na četrto mesto. Zmagala je Breitenberger Anica pred Treven Mici. Tudi pri moškem naraščaju se je razvila huda borba. V odsotnosti dobrega Tratnika je zmagal Kos Franc pred Majnikom Stankotom. Najboljše so se zopet odrezale naraščajnice, katerih je bilo 40. Tudi tokrat je zmaga pripadla Permozar Lavri, ki se bo razvila v resno tekmovalko. Druga je bila Poljanec Milka pred Jurman Davorinko. Zmagal je IV. rajon (Center) dokaj po zaslugi gojencev Dijaškega doma.

Značilno je, da je društvo odpovedalo plesne vaje, ker želi, da bi se njegova mladina posvetila resnejšim ciljem, kakor je ples. To naj služi za zgled tudi ostalim organizacijam, ki se le preveč izgubljajo v prireditvah, ki danes niso na mestu.

FIZKULTURNI ODBOR SLOVENIJE

Vsem telesno vzgojnim društvom

FOS je razpravljal na svoji seji z dne 29. decembra 1945 o predlogu za reorganizacijo telesne vzgoje, ki ga je poslalo telesno vzgojno društvo Jesenice vsem društvom in v katerem predlaga v končnem učinku razcepitev na nekdanje športne zveze in zveze drugih vrst. Še bolj nepravilno pa je, da je to društvo razposlalo svoj predlog, ne da bi bilo Zvezo samo o tem preje obvestilo.

Takega samovoljnega ravnanja, ki bi utegnilo zanesti v organizacijo razdor, seve ne moremo dopustiti. Ob tem primeru naročamo vsem društvom, da vse predloge za zboljšanje našega dela pošiljajo samo svojim nadrejenim odborom, ki jih bodo, če so izvedljivi, gotovo upoštevali, če pa ne, jih bodo pa zavrnili s stvarno utemeljitvijo.

Zoper društvo in posameznike, ki se ne bi po tem ravnali, bomo postopali odslej z vso odločnostjo. Z razglašenimi društvenimi pravili in s sklepi na II. skupščini FZJ, ki jih bomo objavili brž ko jih bo pristojna oblast potrdila, so dane našemu delu in organizaciji trdna, jasna vodila, po katerih se moramo ravnati vsi. Zato tudi ni prav, da so ponekod zaradi nepoučenosti samovoljno preuredili veljavna društvena pravila. Take spremembe bo mogla storiti samo skupščina federalne ozir. državne zveze.

Brž ko bodo na skupščini FZJ sprejeta pravila oblastveno potrjena, bomo razpisali okrožne skupščine in za tem federalne skupščine, kjer bomo razpravljali o vsem potrebnem. Dotlej pripravite morebitne predloge za spopolnitev našega dela in naše organizacije.

Vsa društva naj odslej pošiljajo redna poročila le okrožjem (okrožnim fizkulturnim odborom). Prvo poročilo, ki ga morate takoj poslati okrožjem, naj obsega:

a) Ime, sedež društva in poštni naslov;

b) število društvenih članov, naraščaja in dece, ločeno po spolu;

c) katere športne odseke imate in koliko pripadnikov šteje vsaki;

č) dosedanje organizacijsko delo: število in datum društvenih zborov ter njih potek (tudi poročilo o onih zborih, ki ste o njih že poročali Fizkulturnemu odboru Slovenije, število sestankov društvenega odbora in odsekov ter poverjenikov za športno gojene panoge s svojimi pomočniki in glavni problemi, ki ste jih obravnavali na teh sestankih;

d) sestava odborov (ime in opravilo v društvu, v kolikor še niste tega sporočili okrožjem, ampak samo FOS-u. Delovanje društva: številčna udeležba pri splošni vadbi in način splošne vadbe, delovanje odsekov: športnih, gospodarskega, disciplinskega itd., v kakšno smer se razvija in kakšno je propagandno kulturno delo;

e) razmerje do delavstva, do kmetskega ljudstva, do množičnih organizacij, sindikatov, narodne oblasti, vojske in poskusi reakcije na telesno vzgojnem področju.

Na okrožja naj se odslej društva obračajo tudi s prošnjami za dovolitev vsakršnih prireditev (tekem, nastopov, itd.). Okrožja bodo tudi reševala vse spore ali nesporazume. — Dosledno je potreba pošiljati tudi vsa pisma na Fizkulturni odbor Slovenije preko okrožnih odborov. Naslovi okrožnih fizkulturnih odborov so:

Telesno vzgojno okrožje, Ljubljana, Tabor - telovadni dom.

Telesno vzgojno okrožje, Maribor, v roke tov. V. Venuti, Denarni zavod Slovenije, Krekova 2.

Telesno vzgojno okrožje, Celje, Ljudska prosveta, soba št. 54.

Telesno vzgojno okrožje, Novo mesto, v roke tov. Zamljen, Prosvetni oddelek okrožnega političnega odbora.

Telesno vzgojno okrožje, Kranj.

Območje Novomeškega, Mariborskega in Celjskega telesno vzgojnega okrožja se trenutno popolnoma skladajo s političnimi mejami istih okrožij. Gorenjsko okrožje obsega politične okraje Kranj, Škofja Loka in Jesenice. Okrožje Ljubljana pa mesto Ljubljano in vse politično ljubljansko okrožje brez gornjih treh gorenjskih okrajev.

Redna poročila po zgornjih navodilih pošiljajte do nadaljnjega redno vsak mesec okrožnemu odboru do dne, ki ga bo on določil. Le prvo poročilo pošljite takoj. — Razen tega spremljajte pazljivo naše razglase v »Poletu« (naročitev dveh izvodov tega lista je za vsako društvo obvezna). Nujne razglase objavljamo tudi v časnikih »Slovenski poročevalec« in »Ljudska pravica«.

Vidimo, da društva vsega tega ne spremljajo dovolj pazljivo in da se zato dogajajo nerednosti, ki ovirajo delo, in ki bodo v škodo društvom samim (n. pr. nemarnost društev pri prijavljanju zemljišč iz agrarnega sklada). Izvršiti je treba vse dosedaj bodisi v listih, bodisi drugače dostavljene okrožnce.

Po naši okrožnici (»Polet« št. 1 za leto 1946), naj vsa društva pošiljajo v bodoče svoje prijave za sprejem v Zvezo nam preko okrožja.

Društva, ki pošiljajo v verifikacijo tekmovalce, obveščamo, da je bil ta postopek po sklepu beograjske skupščine zelo poenostavljen. Pravilnik, iz katerega bo razvidno, kdo ima pravico nastopanja, bomo objavili v kratkem. Sicer pa opozarjamo, da društva niso dolžna samo disciplinsko postopati s člani, ki se pregrešijo proti organizaciji, njenim pravilom, na športnih tekmah itd. Društva nosijo polno odgovornost tudi za dovolitev nastopanja in članstva onim, ki so se med osvobodilno borbo pregrešili.

V »Slovenskem poročevalcu« z dne 25. decembra 1945 in 1. januarja 1946 so bila objavljena navodila o tem, kako si bodo mogla pridobiti društva zemljišča iz agrarnega sklada. V tem pogledu je bilo mnogo zamujenega in je sedaj društvom, ki so določeni rok zamudili, prepuščeno popolnoma samim, da v svojem kraju skušajo pri pristojnih okrajnih komisijah doseči izpolnitev svojih potreb kot tudi na sestankih agrarnih interesentov ter prepričati o potrebnosti teh zemljišč za telesno vzgojo.

Naposled vam še naročamo, da z vso uvidevnostjo pomagate drugim organizacijam s tem, da po potrebi dajete na razpolago svoje prostore in da uporabo uredite sporazumno z njimi tako, da ne bo zaradi tega trpela redna telesna vzgoja. FOS.

*

Na podlagi večkratnega skupnega razpravljanja med odborom jeseniškega telesno vzgojnega društva in delegati FOS-e, je odbor omenjenega društva:

1. glede resolucije, datirane z dnem 24. novembra 1945, ki je bila poslana vsem društvom;

2. glede osnutka in predloga o organizaciji, ter grafikonu; dal sledečo izjavo:

1. Jeseniško društvo prizna svojo napako z ozirom na to, da je resolucijo pod točko 1. poslalo vsem društvom, namesto, da bi jo poslalo neposredno na FOS.

2. Jeseniško društvo prizna napako glede opisa organizacije v okrožnici in v grafikonu, kar je bilo popolnoma zgrešeno, in to umika.

Do tega predloga in grafikona pa je prišlo zaradi izjave t. Kogovška, bivšega tajnika pri FOS, ki je izjavil na Jesenicah, da nima jasnih pojmov o bodoči organizaciji telesne vzgoje.

3. Napaka je tudi, da je naš preklic zakasnel.

Odbor fizkulturnega društva Jesenice.

Ta formalna izjava bo obravnavana na redni plenarni seji FOS-e v četrtek, 17. januarja 1946. FOS.

OPOZORILO

Znova opozarjamo vsa društva, da je treba poslati denar za prijavnice in izkaznice vnaprej na FOS, Ljubljana-Tabor. S tem odgovarjamo tudi na številne dopise društev, v katerih zahtevajo prijavnice in izkaznice, ne da bi se ravnala po našem navodilu glede plačila. FOS.

SODNIŠKI ZBOR

V smislu čl. 33. pravilnika o telesno vzgojnih sodnikih, podaljšujemo rok za prijave sodnikov do 1. februarja 1946. Sodniški zbor FOS.

TEČAJ ZA LAHKOATLETSKE SODNIKE

Vsi, ki bi želeli opraviti izpit za lahkoatletskega sodnika, naj javijo svoje ime in svoj naslov na Fizkulturni odbor Slovenije, Ljubljana, Tabor, Telovadni dom, do 1. februarja.

Referent za lahko atletiko.

★ ★ ★

O TELESNI VZGOJI NE DANES, DRUGIČ...

O »novi« boljši telesni vzgoji kot nekdaj smo že večkrat pisali.

Primer izvajanja linije v novi telesni vzgoji:

»Javiti vam moramo, da se je društvo ... v nogometni tekmi z nami težko pregrešilo. Igrali smo **prijateljsko** tekmo, ki se je spremenila **v pravo mesarjenje** (podčrtal pisec). Dva naša igralca sta obležala težko poškodovana na igrišču... (Izvleček iz poročila nekega društva iz dandanašnjih dni.)

DROBIŽ

Novo ustanovljeno društvo (telesno vzgojno kakopak) uradno poroča:

»Imeli smo I. sejo novega odbora, na kateri smo razpravljali o našem **dramatskem delu. Priredili bomo igro. Tov. predsednik je poudaril, da morajo biti člani redni pri posečanju skušenj in da ne smejo čakati, da se jih prosi.**

Nato je bilo sklenjeno, da se bo podelilo glavno vlogo Tonetu —, če bi se pa ta upiral, Francetu...

Plesni odsek bo začel delovati. Vstopnina bo 2 dinarja.

O drugih vprašanjih telesne vzgoje se bo pa razpravljalo drugič... (podčrtal pis.).

VESTI UPRAVE

VESTI UPRAVE

Opozarjamo vse, ki nam pišejo in prosijo za odgovor, da prilože v pismo tudi znamko za odgovor, ker sicer ne bomo odgovorili. Uprava.

KOLEDAR PROSVETNIH DELAVCEV

Pri Državni založbi Slovenije je izšel Koledar prosvetnih delavcev za leto obnove 1946., neobhodno potreben priročnik za vse učitelje, profesorje gimnazij in vseh ostalih šol, sploh za vse prosvetne delavce. Na 160 straneh prinaša razen koledarskih podatkov, k vsakemu mesecu še po tri strani spominskih dnevov iz časov našega narodno osvobodilnega gibanja, partizanskih borb, ter iz naše politične in kulturne zgodovine, pa tudi iz svetovne zgodovine, med najpopolnejšimi, kar je bilo dosedaj pri nas objavljenih.

Nadalje so govori o vzgoji ljudskih množic, o zgodovinskem poslanstvu slovanstva, o Narodni vladi Slovenije, o Osvobodilni fronti, o šolah in učiteljstvu, o ljubljanski univerzi, o ljudskih univerzah in o strokovnih zvezah, o rodbinskih dokladah in o prijavah za prejemanje rodbinskih doklad k rednim prejemkom, ki bodo zanimale v splošnem vse uradnike in nameščence. V Koledarju so tudi tabele o začasni ureditvi službenih prejemkov, za vpis prejemkov in druge. Koledar ima 2 urnika s potrebnimi kraticami za učne predmete, klasifikacijski zapisnik za razredni in predmetni pouk, 16 strani za zapiske, ki jih poživljajo sodobne parole itd. Koledar prosvetnih delavcev se naroča pri **Državni založbi Slovenije, Ljubljana, Slomškova ul. 12 in velja 35.— din.** Ker naklada ni visoka, pohitite z naročilom!

★ Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani, predstavnik Francè Štrukelj. — Glavni urednik Boris Režek ★